

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 4.8.2009
KOM(2009) 390 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Sprawozdanie w sprawie konkurencyjności Europy w dziedzinie technologii cyfrowych
Najważniejsze osiągnięcia strategii i2010 w latach 2005-2009**

{SEC(2009) 1060}

{SEC(2009) 1103}

{SEC(2009) 1104}

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Sprawozdanie w sprawie konkurencyjności Europy w dziedzinie technologii cyfrowych
Najważniejsze osiągnięcia strategii i2010 w latach 2005-2009**

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	3
2.	Najważniejsze osiągnięcia strategii i2010	4
2.1.	Wzmocnienie jednolitego rynku dla europejskich przedsiębiorstw i użytkowników..	5
2.2.	Stymulowanie badań oraz innowacji w dziedzinie TIK w Europie.....	7
2.3.	Umożliwienie wszystkim obywatelom czerpania korzyści z TIK	8
3.	Wpływ strategii i2010 na państwa członkowskie	9
4.	Spojrzenie na przyszłe wyzwania w zakresie polityki.....	10
5.	Wnioski	13

1. WPROWADZENIE

Europa utrzymuje silną pozycję na poziomie światowym w dziedzinie zaawansowanych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK). Sieć internetowa (World Wide Web), standard telefonii komórkowej GSM, standard MPEG dla zasobów cyfrowych oraz technologia ADSL zostały wynalezione w Europie. Utrzymanie tej wiodącej roli i przekształcenie jej w przewagę konkurencyjną stanowi istotny cel polityki. Dlatego też w 2005 r. Komisja przedstawiła strategię i2010 w celu wzmocnienia wiodącej roli Europy w dziedzinie TIK oraz odblokowania korzyści płynących ze społeczeństwa informacyjnego dla wzrostu i zatrudnienia w Europie¹. Strategia ta określiła konkretne środki polityczne:

- **Wzmocnienie jednolitego rynku dla przedsiębiorstw i użytkowników** dzięki eliminacji przeszkód regulacyjnych i zwiększeniu spójności regulacji w sektorze telekomunikacyjnym i w zakresie audiowizualnych usług medialnych (w szczególności telewizji i wideo na żądanie).
- **Stymulowanie badań oraz innowacji w dziedzinie TIK** w Europie poprzez łączenie publicznych i prywatnych funduszy na badania oraz skupienie się na obszarach, w których Europa jest światowym liderem lub może nim zostać, takich jak technologia komórkowa LTE (ewolucji długoterminowej), która zrewolucjonizuje bezprzewodowe łącza szerokopasmowe lub technologia ESC (elektroniczna kontrola stabilności), która pomaga zapobiegać wypadkom samochodowym w razie gwałtownych manewrów lub na śliskich drogach.
- **Umożliwienie wszystkim obywatelom czerpania korzyści** płynących z wiodącej roli Europy w dziedzinie TIK, w szczególności poprzez dostępne dla wszystkich obywateli wysokiej jakości usługi publiczne; bardziej bezpieczny, inteligentny, czysty i energooszczędny transport, a także udostępnienie dziedzictwa kulturowego UE dzięki utworzeniu europejskiej biblioteki cyfrowej.

Na przestrzeni ostatnich czterech lat obszary polityki w zakresie TIK uzyskały potwierdzenie swojej roli jako głównej gospodarczej i społecznej siły napędowej modernizacji Europy i spowodowały, że Europa stała się bardziej odporna w okresie kryzysu. Obecnie stanowią one mocny punkt wśród podstawowych obszarów polityki europejskiej w obszarach wzrostu i zatrudnienia. Wszystkie państwa członkowskie UE posiadają politykę w dziedzinie TIK i uważają ją za kluczowy czynnik przyczyniający się do wzrostu i zatrudnienia w ramach odnowionej agendy lizbońskiej. Strategia i2010 wywarła również wpływ na inne obszary polityki, takie jak jednolity rynek i program na rzecz praw konsumenckich. Polityka TIK jest obecnie wdrażana za pomocą różnorodnych instrumentów, takich jak fundusze strukturalne bądź fundusze rozwoju obszarów wiejskich.

TIK, a w szczególności internet szerokopasmowy, stanowią nieodzowny element Europejskiego planu naprawy gospodarczej². Na TIK przypada połowa wzrostu wydajności w UE, a dostępny szybki szerokopasmowy internet ma podstawowe znaczenie dla tworzenia

---

¹ i2010 – Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia (COM (2005) 229).

² Zob. Europejski plan naprawy gospodarczej - COM(2008) 800 oraz Inwestowanie w przyszłość Europy - COM(2009) 36.

nowych miejsc pracy, nowych umiejętności, nowych rynków i obniżania kosztów. Jest on niezbędny dla przedsiębiorstw, usług publicznych oraz funkcjonowania nowoczesnej gospodarki. Fakt ten znalazł uznanie we wnioskach Komisji dotyczących przyspieszenia naprawy gospodarczej dzięki inteligentnym inwestycjom w sieci szerokopasmowe zatwierdzonych przez Radę Unii Europejskiej i którym przyznano środki w wysokości do 1,02 miliarda EUR.

2. NAJWAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA STRATEGII i2010

Strategię i2010 zaplanowano jako strukturę strategiczną dla działań w zakresie polityki europejskiego społeczeństwa informacyjnego i mediów. Określiła ona ogólny kierunek polityki mającej na celu promowanie otwartej i konkurencyjnej gospodarki cyfrowej w całej Europie i po raz pierwszy podkreśliła znaczenie TIK dla poprawy jakości życia. Jej ostatecznym celem jest wprowadzenie jednolitego rynku produktów i usług TIK z korzyścią dla europejskich konsumentów, przedsiębiorstw i administracji.

Inicjatywa polityczna na rzecz konkurencji i konsumentów prowadzona w ramach strategii i2001 przyniosła liczne konkretne rezultaty:

- Rośnie liczba Europejczyków korzystających z internetu. Liczba regularnych użytkowników wzrosła z poziomu 43 % w 2005 r. do poziomu 56 % w 2008 r.; większość Europejczyków korzysta z szybkiego dostępu do internetu prawie codziennie. Regularne korzystanie z internetu dotyczy coraz szerszych kręgów społeczeństwa, a liczby użytkowników w grupach w niekorzystnej sytuacji (osoby nieaktywne, osoby ze słabszym wykształceniem oraz osoby w wieku 55-64 lata) rosną najszybciej.
- Europa stała się światowym liderem w dziedzinie internetu szerokopasmowego. Z liczbą 114 milionów abonentów jest największym rynkiem na świecie, a wskaźniki penetracji rosną szybko. Połowa gospodarstw domowych i ponad 80 % przedsiębiorstw w Europie posiada stałe łącze szerokopasmowe, a trzy czwarte z nich ma łącza o średniej prędkości transmisji danych przekraczającej 2 Mb/s. W 25 państwach członkowskich UE 93 % społeczeństwa ma dostęp do internetu szerokopasmowego, w tym aspekcie nastąpił wzrost w porównaniu z 87 % w 2005 r.
- Wysokie wskaźniki dostępu do łączy szerokopasmowych przekładają się na większe wykorzystanie zaawansowanych usług. Europejczycy gwałtownie zmieniają swoje przyzwyczajenia przyjmując nowe sposoby komunikacji. 80 % regularnych użytkowników internetu angażuje się w coraz bardziej interaktywne działania, np. w komunikację, korzystanie z internetowych usług finansowych, dzielenie się nowymi zasobami i ich tworzenie oraz uczestnictwo w innowacyjnych procesach.
- Penetracja rynku telefonów komórkowych przekroczyła 100 % - odnotowując wzrost z poziomu 84 % populacji UE w 2004 r. do 119 % w 2009 r. W ten sposób Europa stała się światowym liderem pod względem rozpowszechnienia telefonów komórkowych, ponieważ wskaźniki w Stanach Zjednoczonych i Japonii kształtują się na poziomie około 80 %. Konsumentci poświęcają coraz więcej czasu na rozmowy telefoniczne i wysyłanie wiadomości tekstowych, a ceny tych usług są co najmniej o 34,5 % niższe niż w 2004 r., z uwzględnieniem 70 % obniżki w opłatach za roaming począwszy od 2005 r.

- W Europie nastąpiły szybkie postępy w zakresie świadczenia 20 usług publicznych poddanych analizie porównawczej i korzystania z nich. Świadczenie usług w pełni dostępnych dla obywateli wzrosło do poziomu 50 % w 2007 r. (27 % w 2004 r.), a w przypadku przedsiębiorstw wskaźnik ten wzrósł do 70 % (58 % w 2004 r.). Jedna trzecia obywateli Europy i prawie 70 % przedsiębiorstw w UE korzysta z usług eGovernment.
- Finansowane przez UE badania w dziedzinie TIK odegrały kluczową rolę w odniesieniu do najważniejszych sukcesów przemysłu europejskiego, takich jak mikro- i nanoelektronika, opieka zdrowotna i działania UE w zakresie bezpieczeństwa na drogach. W Europie prowadzone są również przełomowe badania, w takich dziedzinach jak technologia Giant Magneto-Resistance (gigantycznej magnetorezystancji), która zrewolucjonizowała rynek twardych dysków i za którą w 2007 r. przyznano Nagrodę Nobla w dziedzinie fizyki oraz technologia ADSL stanowiąca podstawę obecnego sukcesu internetu szerokopasmowego.
- Polityka w dziedzinie TIK jest coraz częściej uznawana za główny nurt działań. Państwa członkowskie uznały znaczenie TIK dla wydajności i wzrostu oraz ich potencjał w zakresie realizacji szerokiego spektrum celów społeczno-ekonomicznych. Wiele państw członkowskich połączyło krajowe strategie dotyczące TIK z celami podobnymi do celów inicjatywy i2010.

Poniżej przedstawiono niektóre sukcesy osiągnięte w ciągu czterech ubiegłych lat³. Chociaż potencjał nie został jeszcze w pełni wykorzystany, najlepszym sposobem oceny całościowych osiągnięć strategii i2010 jest ich porównanie z celami wyznaczonymi w 2005 r. dla trzech strategicznych filarów tej inicjatywy.

2.1. Wzmocnienie jednolitego rynku dla europejskich przedsiębiorstw i użytkowników

Jednym z najważniejszych obszarów, gdzie polityka w dziedzinie TIK wywarła wpływ na mieszkańców Europy, jest promowanie jednolitego rynku usług telekomunikacyjnych i audiowizualnych usług medialnych z korzyścią dla obywateli.

Był to kluczowy punkt celu strategicznego dla filaru pierwszego strategii i2010:

Cel 1: Jednolita europejska przestrzeń informacyjna zapewniająca bezpieczną łączność szerokopasmową po przystępnych cenach, bogatą i zróżnicowaną zawartość oraz usługi cyfrowe.

Rozdrobnienie europejskiego rynku mającego 500 milionów konsumentów uniemożliwia osiągnięcie efektu skali. Dotyczy to w szczególności gospodarki cyfrowej; nie istnieją przyczyny techniczne, ze względu na które granice miałyby utrudniać przepływ tworzenia dobrobytu. Komisja aktywnie zabiega o otwarcie konkurencji w zakresie łączności elektronicznej, usunięcie barier regulacyjnych, wzmocnienie spójności rozwiązań regulacyjnych i stworzenie równych szans dla europejskich operatorów, przemysłu i konsumentów. Wspiera bardziej skoordynowane podejście do widma radiowego i ewentualnego wykorzystania „dywidendy cyfrowej” we wszystkich państwach

³ Załączony dokument roboczy służb Komisji SEC(2009) 1060 zawiera pełny wykaz wszystkich działań podjętych w ramach strategii i2010 w latach 2005-2009.

członkowskich. Celem dwóch rozporządzeń dotyczących roamingu było stworzenie europejskiego rynku wewnętrznego dla konsumentów i przedsiębiorstw⁴.

Reforma struktury łączności elektronicznej, która zostanie wkrótce przyjęta, spowoduje dalszą poprawę jednolitego rynku w wielu aspektach. Najważniejsze z nich to zapewnienie konsumentom większego wyboru i zwiększenie przejrzystości, lepsza ochrona konsumentów przed naruszeniem bezpieczeństwa i danych osobowych oraz spamem poprzez wspieranie konkurencji w nowych sieciach. Nowy europejski organ regulacyjny powinien pomóc w zapewnieniu uczciwej konkurencji oraz zwiększeniu spójności regulacji krajowych. Krajowe organy regulacyjne zyskują jednocześnie większą niezależność. Z roku na rok sprawozdania z postępów w zakresie struktur telekomunikacyjnych pokazują, że europejskie przepisy na rzecz konkurencji wspierają konkurencję, inwestycje oraz innowacje, następuje zmniejszenie cen, a konsumenci otrzymują większy wybór, więcej praw oraz lepszą jakość usług.

Wprowadzenie w maju 2009 r. przewodnika „eYou Guide” stanowiło istotny krok na drodze do wzmocnienia pozycji użytkowników poprzez przystępne wytłumaczenie im europejskich przepisów obowiązujących w dziedzinie internetu. Ten pierwszy wielojęzyczny internetowy przewodnik dotyczący praw użytkowników w Europie odnosi się do kluczowych obszarów ochrony konsumentów w internecie, z uwzględnieniem prywatności oraz danych osobowych, bezpieczeństwa i zabezpieczeń internetu, reklam internetowych, praw autorskich i zakupów w internecie⁵.

Dla telewizji trwa okres gwałtownych zmian, a Komisja utrwała kluczową rolę Europy w tych zmianach, promując transmisję cyfrową i telewizję mobilną. Opierając się na zasadzie „państwa pochodzenia”, uzgodniono nowe przepisy dotyczące treści celem uutorowania drogi dla nowych usług audiowizualnych obejmujących nie tylko różne rodzaje mediów (naziemnych, mobilnych, satelitarnych, sieciowych), ale również różne formaty (telewizja interaktywna, wideo na żądanie, społeczne kontakty przez sieć itp.). Obecnie w Europie istnieją jasne zasady dotyczące dostawców medialnych usług audiowizualnych, a jakość oglądania programów jest gwarantowana dzięki ograniczeniom dotyczącym ilości reklam w trakcie filmów dokumentalnych, programów informacyjnych i programów dla dzieci. Przepisy dotyczące treści rasistowskich lub podżegających do nienawiści zostały ponadto rozszerzone na usługi na żądanie⁶.

Wsparcie Komisji dla filmów w ramach europejskiego programu MEDIA, przedłużone na lata 2007-2012, w wysokości 755 mln EURO, pomaga we wprowadzeniu na ekrany w różnych krajach filmów i treści wyprodukowanych w UE. Bez wsparcia UE wiele filmów, które zdobyły światową sławę, nie wyszłoby poza kraj, w którym zostały wyprodukowane⁷. Wartość dodana UE nie polega jedynie na finansowaniu tych produkcji artystycznych, ale na przybliżaniu europejskiego stylu życia i europejskiej kultury szerokiej międzynarodowej publiczności poprzez udostępnianie filmów europejskich w Europie i poza nią.

---

⁴ Rozporządzenia (WE) nr 717/2007 i nr 544/2009 w sprawie roamingu w publicznych sieciach telefonii ruchomej wewnątrz Wspólnoty oraz zmieniające dyrektywę 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej.

⁵ <http://ec.europa.eu/eyouguide>.

⁶ Dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych - 2007/65/WE.

⁷ Np. „Niczego nie żałuję”, „Życie na podsłuchu”, „Falszerze”, „Gomorra”, „Slumdog. Milioner z ulicy”.

2.2. Stymulowanie badań oraz innowacji w dziedzinie TIK w Europie

W pierwszym dziesięcioleciu dwudziestego pierwszego wieku UE pozostaje w tyle za innymi regionami świata, szczególnie Sanami Zjednoczonymi, Japonią i Koreą Południową, w zakresie badań i rozwoju w dziedzinie TIK. UE wprowadziła zatem ambitne programy badawcze mające na celu zaradzenie tej słabej pozycji i wsparcie perspektywicznych badań i rozwoju. W ciągu ubiegłych pięciu lat UE podjęła intensywne działania w celu nadrobienia zaległości w stosunku do światowych liderów, a w nadchodzących latach będzie dążyć do objęcia wiodącej roli w dziedzinie badań nad TIK.

Ogólny cel drugiego filaru strategii i2010 odzwierciedla to podejście:

Cel 2: Osiągnięcie światowego poziomu badań i innowacji w dziedzinie TIK poprzez zmniejszenie dystansu w stosunku do głównych konkurentów Europy.

W ramach tego celu EU uchwaliła największy w historii budżet na badania i innowacje w dziedzinie TIK wynoszący ponad 10 miliardów EUR w ramach 7PR i CIP⁸ na lata 2007-2013, aby pomóc w wygenerowaniu kolejnej fali wysokiego wzrostu gospodarczego i wspierać przejście na społeczeństwo wykorzystujące technologie niskoemisyjne.

Takie przykłady e-infrastruktury jak GEANT, sieci, superkomputery i bazy danych stanowią katalizatory nowego "renesansu w nauce" mającego na celu stymulowanie dobrej koniunktury i wzrostu. Sukces modelu przyszłych i powstających technologii wskazuje na potrzebę wzmocnienia inwestycji w transformatywne badania o dużym stopniu ryzyka w celu zagwarantowania długoterminowej konkurencyjności Europy w dziedzinie TIK⁹.

Oprócz tego uruchomiono przełomowe inicjatywy w zakresie partnerstwa publiczno-prywatnego. Wspólne inicjatywy technologiczne „Artemis” i „Eniac” w zakresie systemów komputerowych i nanoelektroniki dotyczą technologii posiadających podstawowe znaczenia dla utrzymania konkurencyjnej produkcji poczynając od przemysłu samochodowego oraz lotniczego i kosmonautycznego a kończąc na urządzeniach energetycznych i technologiach medycznych. Uruchomiono inicjatywę „Nowoczesne technologie w służbie osobom starszym”, która ma na celu przekształcenie Europy w centrum opracowywania nowych rozwiązań cyfrowych służących starszym Europejczykom. Inicjatywy te wspomagają przemysł UE w osiągnięciu wiodącej roli w świecie i powodują zwiększenie inwestycji na badania i rozwój zapewniając środki zachęcające dla przemysłu i państw członkowskich. W ciągu sześciu lat na te trzy inicjatywy przeznaczono ponad 6 miliardów EUR.

UE jest również potencjalnym liderem w dziedzinie internetu przyszłości. Komisja rozpoczęła prace w zakresie partnerstwa publiczno-prywatnego, które mogłyby stanowić podstawę projektu i architektury internetu przyszłości oferującego szybszy przesył większej ilości danych, większą liczbę adresów IP, internetu lepiej zabezpieczonego i bardziej przyjaznego ochronie prywatności i danych, który jest otwarty i interoperacyjny oraz promuje innowacje,

---

⁸ Program na rzecz wspierania polityki TIK w ramach CIP jest jednym z głównych instrumentów finansowych w ramach strategii i2010 w okresie 2007-2013 i posiada budżet w wysokości 728 mln EUR. Program stymuluje innowacje i konkurencyjność poprzez szersze wykorzystanie TIK przez obywateli, organy administracji rządowej i przedsiębiorstwa, w szczególności MŚP, http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/index_en.htm.

⁹ Nowe możliwości technologii TIK – strategia na rzecz badań w dziedzinie przyszłych i powstających technologii w Europie – COM(2009) 184.

konkurencję i swobodny wybór. Spowoduje to szersze wykorzystanie technologii identyfikacji radiowej i usług sieciowych. Nowa inicjatywa opiera się na obecnych priorytetach badań, np. program FIRE (badania i eksperymenty dotyczące internetu przyszłości) zaczął oferować badaczom usługi umożliwiające prowadzenie eksperymentów w zakresie nowych sieci i modeli usług. Europejskie Platformy Technologiczne otworzyły nowe horyzonty funkcjonując, jako otwarte platformy współpracy między przemysłem, środowiskami naukowymi a instytucjami badawczymi.

Obecnie Europa może przyspieszyć zmniejszanie zaległości w dziedzinie badań nad TIK wykorzystując te istotne postępy. Wydatki na badania stanowią jednak jedynie środek, nie cel sam w sobie. Wprowadzanie na rynek innowacyjnych produktów i usług jest kluczem dla wzrostu UE, tworzenia miejsc pracy i konkurencyjności. Chociaż niektóre państwa członkowskie znajdują się w czołówce wskaźników globalnej innowacji, gotowość od innowacji nie jest zintegrowana. Mocniejsze i bardziej skoordynowane skupienie na badaniach i innowacjach jest zatem sprawą kluczową. W marcu 2009 r. opublikowano odnowioną strategię badań i innowacji w dziedzinie TIK w Europie¹⁰. Jej celem jest ustanowienie wiodącej roli Europy w dziedzinie TIK, ułatwianie powstawania nowych rynków i przedsiębiorstw w sektorze TIK oraz doprowadzenie do tego, by Europa była bardziej atrakcyjnym miejscem dla inwestycji w umiejętności, badania i innowacje.

2.3. Umożliwienie wszystkim obywatelom czerpania korzyści z TIK

Umieszczając obywateli w samym centrum polityki oraz podkreślając aspekty ekonomiczne różnych programów, w strategii i2010 ujęto po raz pierwszy szereg inicjatyw uwzględniających wyzwania demograficzne stojące przed Europą.

Cel 3: Integracyjne społeczeństwo informacyjne oferujące wysokiej jakości usługi publiczne i przyczyniające się do poprawy jakości życia.

Dotyczy to szczególnie obszaru e-zdrowie, gdzie dziedziny polityki europejskiej wpływają na poprawę stanu zdrowia i dobrostanu Europejczyków, jednocześnie przynosząc korzyści w zakresie produktywności dla złożonych i kosztownych systemów opieki zdrowotnej w państwach członkowskich i podnosząc konkurencyjność europejskiego sektora opieki zdrowotnej. W 2008 r. zainicjowano dwie kluczowe inicjatywy polityczne: pierwsza z nich ma na celu ułatwienie pacjentom dostępu do usług telemedycznych oraz stymulowanie rozwoju rynku; druga inicjatywa pomaga państwom członkowskim w podjęciu kwestii interoperacyjności transgranicznej systemów elektronicznych kart zdrowia celem wspierania obywateli i rynku. E-zdrowie jest również jednym z głównych obszarów przedstawionej przez Komisję inicjatywy rynków pionierskich, której celem jest przyspieszenie rozwoju rynków poprzez programy zmierzające do poprawy współpracy transgranicznej oraz do świadczenia usług opieki medycznej.

eGovernment jest kolejnym wiodącym obszarem polityki, a dostępność usług administracji publicznej w Internecie przekracza obecnie 50 %. Interoperacyjność usług eGovernment jest nadal dużym wyzwaniem. Chociaż liczba obywateli wykorzystujących TIK do kontaktów z administracją publiczną jest nadal niewielka, to rośnie w stały sposób. Przejście z punktu kompleksowej obsługi na usługi koncentrujące się na obywatelu było centralnym punktem

¹⁰ Strategia na rzecz badań i rozwoju oraz innowacji w sektorze technologii informacyjno-komunikacyjnych w Europie: Podnoszenie poprzeczki COM(2009) 116.

obszarów polityki eGovernment w ciągu ostatnich czterech lat. Przyjęty w 2006 r. pięcioletni plan działania nakłada na Komisję i państwa członkowskie obowiązek zapewnienia wymiernych korzyści dla obywateli Europy. Program przygotowawczy e-uczestnictwo wskazuje, jak wykorzystanie nowych technologii może prowadzić do zwiększonego udziału społeczeństwa, zapewniając społeczeństwu nowe narzędzia, dzięki którym może wyrazić swoją opinię. Prowadzone w ramach programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji szeroko zakrojone programy pilotażowe dotyczące ogólnoeuropejskiego uznawania tożsamości elektronicznej pomogą wyzwolić potencjał gospodarczy eGovernment w całej UE.

Strategia i2010 miała również na celu wykazanie, jak TIK mogą wpłynąć na poprawę jakości życia obywateli. Był to główny cel polityki „e-Integracja” poczynając od 2005 r. W 2008 r. nastąpiło uruchomienie inicjatywy „Przłącz się do e-Integracji!”, której kulminacyjnym punktem była konferencja ministerialna w Wiedniu poświęcona zagadnieniom e-Integracji. Inne przykłady obejmują inicjatywy zmierzające do wzmocnienia praw osób niepełnosprawnych, osób starszych oraz osób upośledzonych społecznie. Mając na względzie silny związek między umiejętnościami TIK a integracją ze społeczeństwem i rynkiem pracy Komisja przeprowadziła dogłębny przegląd dotyczący umiejętności informatycznych w Europie.

W 2005 r. w ramach strategii i2010 zaproponowano trzy sztandarowe inicjatywy dotyczące jakości życia. Inicjatywa „Nowoczesne technologie w służbie osobom starszym” pokazuje, jak TIK pomagają w podjęciu wyzwań dotyczących starzejącego się społeczeństwa. Inicjatywa „Inteligentny samochód” uruchomiona w 2006 r. promuje bardziej inteligentne, bezpieczne i czyste samochody. W bliskiej przyszłości z samochodów, które uległy poważnemu wypadkowi będzie automatycznie realizowane połączenie z numerem 112 celem wezwania pomocy. Dzięki tej inicjatywie zwrócono uwagę mediów z całego świata na wspólnotowe badania w dziedzinie bezpieczeństwa ruchu drogowego i przekazano konsumentom informacje na temat korzyści wynikających z tych nowatorskich systemów bezpieczeństwa, których podstawę stanowią TIK. W 2008 r. miały miejsce narodziny inicjatywy „Europeana” – europejskiej multimedialnej biblioteki cyfrowej, muzeum i archiwum ze zbiorami przekraczającym trzy miliony książek, map, nagrań dźwiękowych, zdjęć, dokumentów archiwalnych, obrazów i filmów instytucji kulturalnych dostępnych przez portal internetowy obsługiwany we wszystkich językach UE¹¹. Również w 2008 r. w ramach strategii i2010 podjęto jedno z głównych wyzwań przyszłości uruchamiając czwartą sztandarową inicjatywę w zakresie „Technologii TIK na rzecz zrównoważonego rozwoju” skupiającą się na wkładzie TIK w efektywność energetyczną.

3. WPLYW STRATEGII I2010 NA PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

Inicjatywa i2010 została wdrożona we wszystkich państwach członkowskich za pośrednictwem strategii krajowych. Niektóre z nich to ogólne strategie dotyczące TIK, inne zaś odnoszą się do konkretnych obszarów polityki, takich jak Internet szerokopasmowy, e-Integracja, e-zdrowie, e-learning oraz e-biznes.

Strategie krajowe podlegają ciągłym zmianom i aktualizacjom w ramach procesu lizbońskiego. Prawie wszystkie plany w zbliżony sposób ujmują cele strategii i2010.

---

¹¹ www.europeana.eu

Pierwsza fala krajowych strategii dotyczących TIK miała miejsce po przyjęciu strategii i2010 w 2005 r., a druga nastąpiła w ostatnim okresie. Krajowe strategie dotyczące TIK pokazują praktyczne działanie otwartej metody koordynacji: niektóre strategie wyraźnie nawiązują do działań innych państw członkowskich. Pierwsza generacja krajowych strategii dotyczących internetu szerokopasmowego koncentrowała się na udostępnieniu internetu szerokopasmowego 100% społeczeństwa; dzisiaj główne obszary zainteresowania to wyższe prędkości, internet szerokopasmowy jako część obowiązku świadczenia usługi powszechnej lub wprowadzenie infrastruktury światłowodowej do domów.

Finlandia planuje wprowadzenie prędkości 1 Mb/s jako obowiązku świadczenia usługi powszechnej do 2010 r. oraz prędkości 100 Mb/s do 2015 r. *Niemcy* planują pełną dostępność Internetu szerokopasmowego do 2010 r. oraz prędkość wynoszącą minimum 50 Mb/s w 75 % gospodarstw domowych do 2014 r. Szereg państw członkowskich skupia również swoją uwagę na potrzebie dostępności Internetu szerokopasmowego po przystępnych cenach. *Francja* stawia sobie za cel uzyskanie do 2012 r. pełnej dostępności Internetu szerokopasmowego przy opłatach miesięcznych wynoszących maksymalnie 35 EUR. *Portugalia* skupia się na infrastrukturze światłowodowej, zaawansowanych usługach szerokopasmowych i sieciach badawczych o wysokich prędkościach.

Późniejsze strategie odnoszą się do nowych obszarów wykraczających poza priorytety dotyczące internetu szerokopasmowego, usług publicznych świadczonych za pośrednictwem Internetu oraz umiejętności informatycznych odnoszące się do wszystkich państw członkowskich. Ambicją wielu mniejszych państw członkowskich jest odgrywanie wiodącej roli w Europie.

Niektóre państwa wprowadzają do agendy dotyczącej TIK nowe tematy, takie jak informatyka przyjazna dla środowiska, karty praw użytkowników Internetu, środki prawne dotyczące przeciwdziałania dyskryminacji i dostępności bądź nowe sposoby opracowywania usług w dziedzinie eGovernment, umiejętności i kultura informatyczna bądź modele służące stymulacji rozwoju treści cyfrowych.

4. SPOJRZENIE NA PRZYSZŁE WYZWANIA W ZAKRESIE POLITYKI

Dotychczasowe sukcesy Europy opierają się na konsekwentnym dążeniu do uczciwej konkurencji na rynkach telekomunikacyjnych oraz do pozbawionego granic rynku zasobów cyfrowych i usług medialnych. Wiodąca rola Europy w zakresie technologii wynika z jej ciągłych starań zmierzających do wytworzenia masy krytycznej w zakresie badań i rozwoju w powstających sektorach TIK. Europa ma ogromny potencjał w zakresie wykorzystania swoich zasobów kulturowych takich jak prężna i odnosząca sukcesy branża filmowa i medialna i europejska biblioteka cyfrowa. Ten ogólny kierunek polityki zachowuje swoją ważność na przyszłość.

Na sukces strategii UE dotyczącej TIK w ciągu ubiegłych czterech lat należy jednak spojrzeć z perspektywy globalnej. Obecnie daje się zauważyć, że nawet w obszarach, w których światowe przewodnictwo należy do Europy, **jest ona narażona na utratę przewagi konkurencyjnej** w przypadku nowych, innowacyjnych rozwiązań. Europa została na przykład światowym liderem w dziedzinie internetu szerokopasmowego, ale w dziedzinie szybkich łączy światłowodowych dzieli ją ogromny dystans od Japonii i Korei. W podobny sposób sukces Europy dotyczący łączności ruchomej nie wywarł wpływu na szerokopasmową łączność bezprzewodową, w której to dziedzinie światowym liderem staje się Azja. Europa jest ponadto spychana na dalszy plan w zakresie usług i aplikacji internetowych, gdzie Stany

Zjednoczone odgrywają dominującą rolę w dziedzinie nowej interaktywnej społeczności internetowej, w szczególności blogów i sieci społecznościowych.

Europa potrzebuje zatem **nowej agendy cyfrowej**, aby sprostać pojawiającym się wyzwaniom, stworzyć najlepszą na świecie infrastrukturę i uwolnić potencjał internetu jako siły napędowej rozwoju i podstawy nieskrępowanych innowacji, kreatywności oraz uczestnictwa. Rada Unii Europejskiej wezwała w grudniu 2008 r. do stworzenia europejskiego planu dla innowacji, w którym TIK byłyby kluczowymi technologiami. Europa musi podnieść poprzeczkę w odniesieniu do strategii rozwoju, aby wzmocnić naprawę gospodarczą i pozostać w klasie światowej w sektorach zaawansowanych technologii; Europa musi bardziej efektywnie wykorzystywać budżety na badania, aby dobre pomysły były wprowadzane na rynek i powodowały nowy wzrost; Europa musi zainicjować poprawę wydajności pracy uzyskaną dzięki technologiom TIK w celu zrównoważenia stagnacji PKB, w miarę jak siła robocza zaczyna się zmniejszać wraz z przechodzeniem na emeryturę osób urodzonych podczas wyżu demograficznego¹²; Europa musi wspierać nowe bardziej inteligentne, bardziej czyste technologie, które mogą pomóc Europie w osiągnięciu wzrostu opartego na czynniku czwartym¹³ i wykorzystywać narzędzia sieciowe w celu odbudowania zaufania do Europy jako społeczeństwa otwartego i demokratycznego.

Komisja ma zamiar rozpocząć internetowe konsultacje publiczne w zakresie dziewięciu kluczowych obszarów dotyczących przyszłej polityki Europy w dziedzinach TIK i mediów¹⁴:

- (1) *Uwolnienie TIK jako siły napędowej naprawy gospodarczej i głównego czynnika mającego wkład w program wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zawarty w strategii lizbońskiej.* Jest to podstawowa kwestia w dobie obecnego kryzysu gospodarczego i finansowego, zadanie to ma również zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia długoterminowych europejskich celów gospodarczych.
- (2) *Zwiększenie roli TIK w przejściu na bardziej zrównoważoną gospodarkę opartą na technologiach nisko-emisyjnych.* Skoncentrowanie się na TIK celem promowania odpowiedzialnego użytkownika energii w gospodarstwach domowych, transporcie, wytwarzaniu energii i produkcji oraz w celu ujawnienia potencjału dla znacznych oszczędności energii. Inteligentne liczniki, wydajne systemy oświetleniowe, „cloud computing” oraz oprogramowanie rozproszone spowodują zmianę schematów wykorzystania źródeł energii. Rozwiązania bazujące na TIK będą nieodzowne dla starań Europy w zakresie przejścia na gospodarkę zrównoważoną.
- (3) *Poprawa osiągnięć Europy w zakresie badań i innowacji w dziedzinie TIK.* Pomimo osiągnięć w ubiegłych latach, europejskie badania i rozwój ciągle stają przed wyzwaniami. Silna baza dla TIK w Europie w postaci badań i rozwoju ma podstawowe znaczenie, ponieważ przełomowe postępy w dziedzinie TIK są sprawą

---

¹² Przewiduje się, iż do 2060 r. zatrudnienie w Europie zmniejszy się o około 19 milionów osób, ze względu na zmniejszenie się liczby osób w wieku produkcyjnym. Oznacza to, iż produktywność będzie musiała być źródłem przyszłego wzrostu gospodarczego. Ostatnie dane szacunkowe wskazują, iż wzrost wydajności pracy osiągnie w długim terminie poziom równy historycznej średniej wynoszącej 1¾ %, na podstawie dokumentu COM(2009) 180 – Sprostanie wyzwaniom związanym ze skutkami starzenia się społeczeństwa w UE: Sprawozdanie na temat starzenia się społeczeństwa, 2009.

¹³ „Doubling Wealth, Halving Resource Use” – E. von Weizsäcker, A. Lovins i H. Lovins (1995).

¹⁴ Konsultacje w sprawie punktów (5) i (6) poniżej zostaną przeprowadzone wspólnie przez Dyрекcyję Generalną ds. Społeczeństwa Informacyjnego i Mediów oraz Dyрекcyję Generalną ds. Rynku Wewnętrznego i Usług.

kluczową w celu sprostania szeregowi wyzwań, takich jak opieka zdrowotna, wymogi dotyczące starzejącego się społeczeństwa, bezpieczeństwo i ochrona prywatności oraz zarządzanie przejściem na gospodarkę opartą na technologiach nisko-emisyjnych.

- (4) *Tworzenie w pełni połączonej gospodarki poprzez szybki i otwarty internet dla wszystkich.* Niezbędne jest odblokowanie potencjału szybkiej infrastruktury do celów naprawy gospodarczej, długoterminowego wzrostu oraz innowacji w Europie. Decydujące znaczenie będzie miało utrzymanie otwartych szybkich sieci przygotowanych na przyszłe postępy celem wspierania innowacji w zakresie nowych usług i zasobów dla wszystkich użytkowników świata internetu.
- (5) *Konsolidacja jednolitego rynku internetowego.* Pomimo dużych postępów w latach ubiegłych do wykonania pozostaje wprowadzenie jednolitego rynku internetowego. Europa nadal boryka się z fragmentacją prawa, systemami płatniczymi, zabezpieczeniami, ochroną prywatności oraz innymi przeszkodami, które zniechęcają przedsiębiorstwa i konsumentów do działania w internecie. Dotyczy to również rynku zasobów cyfrowych, którego rozdrobnienie utrudnia obywatelom Wspólnoty dostęp do pełnego zakresu bogatej i zróżnicowanej kulturowo oferty internetowej dostępnej w ramach UE.
- (6) *Wspieranie kreatywności użytkowników.* Nowe środowisko cyfrowe (WEB 2.0 i dalsze wersje) oferuje bezprecedensową szansę uwolnienia kreatywności obywateli Europy. Obecnie internet stanowi interaktywne forum polityczne, tętniącą życiem sieć społeczną oraz niewyczerpane źródło wiedzy. Wraz z wprowadzeniem nowych platform i usług umożliwiających uczestnictwo użytkownicy stali się aktywnymi graczami, producentami lub „prosumentami”, zatem sprawą kluczową jest wprowadzenie nowej polityki celem wspierania kreatywności i uczestnictwa ze strony użytkowników.
- (7) *Wzmacnianie pozycji UE jako kluczowego uczestnika międzynarodowego sektora TIK.* Trwałe powodzenie nowoczesnych technologii TIK zależy od międzynarodowej otwartości i współpracy, nieocenzurowanego internetu pozbawionego ograniczeń dotyczących przepustowości, stron, platform oraz rodzajów przyłączanych urządzeń. Zależy on również od naszej zdolności radzenia sobie z globalnymi wyzwaniami, takimi jak nadzór, bezpieczeństwo, niewłaściwe treści i nieuczciwe działania, ochrona prywatności, ochrona danych osobowych oraz nowe szerokie przestrzenie adresowe (IPv6), identyfikatory wielojęzyczne itp. Wiele z tych spraw można rozwiązać wyłącznie na poziomie międzynarodowym. Głos Europy nie jest jednak zawsze wysłuchiwany.
- (8) *Udostępnienie wszystkim obywatelom nowoczesnych i skutecznych usług publicznych.* eGovernment staje się w coraz większym stopniu rzeczywistością w państwach członkowskich. Konieczne jest jednak podjęcie starań na rzecz poprawy interoperacyjności pomiędzy administracjami publicznymi. Aby osiągnąć ten cel Komisja ze swojej strony zaproponowała kontynuację prac cieszącego się powodzeniem programu IDABC zgłaszając propozycję nowego programu, którego celem jest promowanie interoperacyjnych rozwiązań dla organów administracji publicznej (ISA)¹⁵, a obecnie Komisja prowadzi prace nad rewizją Europejskich Ram

---

¹⁵ Zob. dokument COM(2008)583.

Interoperacyjności w celu określenia ogólnych zasad współpracy między administracjami państw członkowskich a instytucjami UE¹⁶. Nastąpił znaczny wzrost wykorzystania TIK w szkołach; cele strategii lizbońskiej dotyczące wyposażenia wszystkich szkół w Europie w sprzęt i ich podłączenia do internetu zostały już osiągnięte. Aplikacje dla e-learningu i e-zdrowia mogą spowodować ogromną poprawę jakości kształcenia i opieki zdrowotnej w całej UE. Korzyści oferowane przez te wszystkie aplikacje nie zostały jednak w pełni wykorzystane. Należy unikać tworzenia nowych rozłamów informatycznych. Sieć uczestnicząca oferuje nowe możliwości, ale również stawia wyzwania dla administracji publicznej umożliwiając obywatelom kontrolę relacji z organami władzy.

- (9) *Wykorzystanie TIK w celu poprawy jakości życia obywateli UE* poprzez otwarcie zasobów europejskiego dziedzictwa kulturowego i udostępnienie ich w internecie. Inicjatywa „e-integracja” z 2008 r. pokazała znaczenie społeczno-polityczne oraz gospodarcze tej kwestii, a „uzasadnienie biznesowe e-Integracji” jest obecnie silniejsze niż kiedykolwiek przedtem w związku z potrzebą zaradzenia głównym przejawom niekorzystnej sytuacji, takim jak wiek, wykształcenie, płeć i miejsce zamieszkania. W obecnej trudnej sytuacji ekonomicznej osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji są narażone na szczególne ryzyko dalszego wykluczenia ze społeczeństwa i rynku pracy.

5. WNIOSKI

Osiągnięcia strategii i2010 i sposoby jej realizacji w państwach członkowskich pokazują w skrócie dynamikę i zakres programów, jakie można opracować dzięki innowacyjnej polityce. Strategia i2010 położyła fundamenty pod nowoczesne społeczeństwo wspierane przez technologie TIK. Internet szerokopasmowy jest obecnie stałym punktem agendy politycznej.

Wspólnota musi jednak podjąć ważne decyzje dotyczące sposobów budowania sprawnie połączonej gospodarki cyfrowej przygotowanej na przewyciężenie trudności. Oczekuje się ponadto, iż w nadchodzących latach internet stanie się nieodzowną usługą, kluczową dla naszego pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Aby wykorzystać te możliwości, Komisja wzywa państwa członkowskie i zainteresowane strony do aktywnej współpracy w najbliższych miesiącach aż do początku 2010 r. w celu opracowania nowej agendy cyfrowej umożliwiającej Europie wyjście z obecnego kryzysu z mocniejszą, bardziej konkurencyjną i bardziej otwartą gospodarką cyfrową stanowiącą siłę napędową europejskiego wzrostu i innowacji.

---

¹⁶ Zob. <http://ec.europa.eu/idabc/en/document/7728>.